

U S N E S E N Í

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Miroslavy Honusové a JUDr. Daniela Spratka, Ph.D., v právní věci navrhovatele **S. V.**, zastoupeného Mgr. Jiřím Čaplou, advokátem se sídlem Poštovní 1794/17, Ostrava-Moravská Ostrava, za účasti **1) Městského úřadu Frýdlant nad Ostravicí** se sídlem Náměstí 3, Frýdlant nad Ostravicí, **2) M. H.**, **3) I. V.**, o neplatnost volby kandidátů ve volbách do zastupitelstva města Frýdlant nad Ostravicí, konaných ve dnech 10. - 11. 10. 2014,

t a k t o :

I. Návrh se **zamítá**.

II. Žádný z účastníků řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Návrhem podaným v zákonné lhůtě navrhovatel zpochybnil volební právo L. K. a M. H. ve volbách do zastupitelstva města Frýdlant nad Ostravicí, konaných ve dnech 10. - 11. 10. 2014. Navrhovatel uvedl, že oba kandidáti ve městě Frýdlant nad Ostravicí nebydlí, kdy M. H. má adresu trvalého pobytu na adrese ohlašovny (sídla městského úřadu) a fakticky bydlí v J. č. p. X, a L. K. má bydliště na adrese M. 2784/2, O.-M. O. Uvedené skutečnosti zjistil z veřejně dostupných rejstříků, internetových stránek a veřejně dostupné správní dokumentace. U jednání pak navrhovatel poukázal na nenaplnění materiálního občanství u zmíněných kandidátů s odkazem na nálezy ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 6/11.

Protože L. K. nebyl ve volbách do zastupitelstva města zvolen, mělo tvrzení o tom, že není občanem města, potenciální vliv na volební výsledek politické strany ANO 2011, za níž byl zvolen Ivo Vantuch, s nímž také soud jednal jako s účastníkem řízení.

Městský úřad ve Frýdlantu nad Ostravicí k návrhu uvedl, že L. K. má současný trvalý pobyt ve Frýdlantu nad Ostravicí evidován od 31. 3. 2014, kdy na adrese trvalého pobytu má místo podnikání v oblasti maloobchodu, provozování kulturních, kulturně-vzdělávacích a zábavních zařízení a pořádání kulturních akcí. M. H. je významnou občankou města, neboť se jedná o nejúspěšnější českou stolní tenistku za posledních bezmála 30 let, která svými sportovními úspěchy město Frýdlant nad Ostravicí reprezentovala a reprezentuje. Za získání titulu mistryně České republiky ve stolním tenise družstev žen jí byla dne 31. 5. 2006 starostou města Frýdlant nad Ostravicí udělena pamětní medaile. V současné době se M. H. věnuje zejména trenérství stolního tenisu v oddíle Sportovního klubu Frýdlant nad Ostravicí, kde trénuje děti a mládež. Kandidáti před volbami písemně potvrdili, že jim nejsou známy překážky jejich volitelnosti.

M. H. k návrhu uvedla, že má adresu trvalého pobytu ve Frýdlantu nad Ostravicí, kde i v minulosti bydlela. Poté, co jí zemřeli rodiče, si postavila domek v J., bylo to asi před 4,5 roky. V tomto domě bydlí kromě ní ještě bývalá stolní tenistka E.Š. V domě v J. M. H. pouze přespává, veškerá její činnost je soustředěná do Frýdlantu nad Ostravicí, kde je zaměstnána ve sportovním klubu, každý den (včetně víkendů) tam trénuje sportovce, stolní tenis je její „dítě“. Adresu trvalého pobytu v místě sídla městského úřadu ve Frýdlantu nad Ostravicí má z nostalgie. Je citově vázána k Frýdlantu nad Ostravicí. Byl to právě Frýdlant nad Ostravicí, kde v roce 1973 začala hrát stolní tenis. Pak hrála za jiné kluby, po 20 letech se do Frýdlantu vrátila.

I.V. se k návrhu nevyjádřil.

Podle § 60 odst. 4 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZVZO“), může návrh na neplatnost volby kandidáta podat navrhovatel, má-li za to, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který mohl ovlivnit výsledek volby tohoto kandidáta.

Z provedeného dokazování soud zjistil, že v obchodním rejstříku je L. K. zapsán u společností Level EUROPE, s. r. o., a iDealHere moto, s. r. o., s adresou M. 2784/2, O.-M. O. Z výpisů z Centrální evidence obyvatel bylo zjištěno, že L. K. má od 31. 3. 2014 trvalý pobyt na adrese N. V. 448, F. n. O.; předtím měl trvalý pobyt na adrese M. 2784/2, O.-M. O.; M. H. má trvalý pobyt na adrese N. 3, F. n. O. od 22. 2. 2010; předchozí evidované trvalé pobyty měla od roku 1987 ve F. n. O., v letech 1994-1995 měla přechodný pobyt v Ostravě-Vítkovicích. V katastru nemovitostí je jako vlastnice rodinného domu na adrese J. X zapsána M. H.; jako vlastník rodinného domu na adrese N. V. 448, F. n. O., je zapsán L. K. V územním řízení vedeném u Městského úřadu ve Frýdlantu nad Ostravicí pod sp. zn. MUFO_S 670/2011 vystupovala M. H. s doručovací adresou J. X. V on-line dostupném seznamu trenérů

a v adresáři organizačních pracovníků a hracích místností České asociace stolního tenisu je M. H. vždy uvedena s adresou J. X a s uvedením klubu SK Frýdlant nad Ostravicí.

Dle § 4 a 5 ZVZO je jednou z podmínek výkonu aktivního i pasivního volebního práva ve volbách do zastupitelstev obcí skutečnost, že osoba, vykonávající volební právo, je přihlášena v obci k trvalému pobytu.

U obou návrhem dotčených kandidátů L. K. a M. H. je prokázáno, že v evidenci obyvatel České republiky mají zaneseny adresy trvalého pobytu ve Frýdlantu nad Ostravicí.

Při výkonu volebního práva nelze ovšem vycházet z pouhé formální evidenční adresy místa trvalého pobytu. Ustanovení § 10 odst. 1 zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel, ve znění pozdějších předpisů, sice stanoví, že údaj o trvalém pobytu si „*občan zvolí zpravidla v místě, kde má rodinu, rodiče, byt nebo zaměstnání*“, na druhou stranu zákon bezpodmínečně nevyžaduje, aby tato adresa byla vskutku vázána na tato místa, a nijak nesankcionuje uvedení místa jiného. Jak uvedl Ústavní soud v nálezu Pl. ÚS 6/11 ze dne 4. 5. 2011, „*[o]tázka trvalého bydliště občanů je sice v obecné rovině záležitostí evidenční a nikoliv faktickou, nicméně ve věcech volebních je dle názoru Ústavního soudu nutno pojem vykládat materiálně. [...] Smyslem formální existence obce je, aby si její obyvatelé mohli sami spravovat své vlastní záležitosti. Činí tak prostřednictvím orgánů obce. Proto také oprávnění tyto orgány vytvářet je podmíněno faktickým poutem obyvatele – voliče k obci. O existenci tohoto pouta nesvědčí sama subjektivní vůle osoby v podobě zápisu mezi občany obce, ale musí být odpovídajícím způsobem objektivně vyjádřena. V situaci, kdy je trvalý pobyt rozhodujícím kritériem pro vznik aktivního i pasivního volebního práva do orgánů samosprávy obce, je třeba vzhledem k závažnosti možných dopadů pečlivě zkoumat i skutečnost, zda přihlášení nebylo zcela účelovým jednáním, jehož jediným cílem byl právě vznik aktivního volebního práva, tedy jednáním obcházejícím volební zákon. Právo na zvolení si trvalého pobytu dle § 10 zákona o evidenci obyvatel je sice subjektivně veřejným právem, vymahatelným ve správním soudnictví, které je odvozeno od práva na svobodu pohybu a pobytu. Ovšem není důvod jej bez dalšího upřednostnit před právem občanů územního společenství, aby se na jeho samosprávě podíleli pouze ti, kdo do tohoto společenství skutečně patří.*“

Z výše uvedeného plyne potřeba u obou v návrhu uvedených kandidátů zkoumat, není-li jejich trvalý pobyt ve městě F. n. O. toliko formální, ale zda je podepřen i faktickým poutem obou kandidátů k tomuto městu.

V případě L. K. soud zjistil, že na adrese jeho trvalého pobytu se nachází rodinný dům v jeho výlučném vlastnictví a je tam i místo jeho podnikání. Adresa jeho údajného pobytu, kterou uváděl navrhovatel, je pouze adresou jeho dřívějšího trvalého pobytu. Návrhovými tvrzeními proto nebylo nijak zpochybněno materiální občanství L. K. ve Frýdlantu nad Ostravicí.

Složitější situace je u M. H., neboť její adresa trvalého pobytu ve F. n. O. je adresou ohlašovny (městského úřadu), kde M. H. prokazatelně nebydlí. M. H. bydlí

v rodinném domě ve svém výlučném vlastnictví na adrese J. X, kterou uvádí jako svou adresu i ve správních řízeních a v adresářích České asociace stolního tenisu; tam si i přebrala bez uložení soudní obsílky v této věci. Na druhou stranu M. H. uvádí, že v J. pouze přespává a svůj život, který zasvětila zcela stolnímu tenisu, realizuje ve F. n.O., kde denně (včetně víkendů) trénuje mladé sportovce. Bylo rovněž prokázáno, že k F. n.O. má celoživotní vztah, přičemž ze strany města je tento vztah opětován: město se k ní hlásí jako k významné rodačce a sportovkyni, která ho reprezentovala, což nalezlo i své vyjádření v udělení pamětní medaile starostou města dne 31. 5. 2006. Z provedeného dokazování tak vyplývá faktické pouto M. H. jak k obci J., kde má dům, tak i k F. n. O., kde realizuje svou životní vášeň a k němuž má dlouholeté pouto dřívějšího pobytu, reprezentace města i uznání jejího přínosu pro město ze strany jeho vedení.

Za této situace, kdy je soud v pochybnostech, kterému místu pobytu M. H. přiřknout status místa, k němuž ji váže materiální obecní občanství, poukazuje soud na obecnou zásadu volebního práva, vyjádřenou v nálezů Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 275/96 ze dne 15. 10. 1996, dle níž k výkladu příslušných volebních zákonů o právu volit a být volen je třeba přistupovat způsobem, který je k tomuto základnímu právu zakotvenému v čl. 22 Listiny základních práv a svobod vstřícný – tedy zejména v pochybnostech tak, aby bylo umožněno volit a být volen, nikoli naopak.

Protože evidovaný trvalý pobyt M. H. ve F. n. O. je podpořen dílčími skutečnostmi nasvědčujícími faktickému poutu k tomuto městu a s ohledem na shora uvedenou zásadu interpretace vstřícné výkonu volebního práva, soud nakonec dospěl k závěru, že návrh je i co do namítané absence materiálního občanství M. H. ve F. n. O. nedůvodný.

Proto byl návrh v souladu s ustanovením § 90 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítnut.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto v souladu s ustanovením § 93 odst. 4 s. ř. s., podle něhož ve věcech volebních nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

Toto usnesení nabývá právní moci vyvěšením na úřední desku soudu.

V Ostravě dne 11. listopadu 2014

JUDr. Monika Javorová

předsedkyně senátu